



## Skal teste Tycho

Mandag den 15. november åbner et hold forskere Tycho Brahes grav i Prag.

Lektor Jens Vellev skal lede undersøgelserne af de 400 år gamle jordiske rester, der forhåbentlig vil kaste lys over den verdensberømte danskers liv – og måske også afsløre, hvordan han døde.

LÆS MERE  
SIDE 4



foto: Roar Lava Paaske | AU-foto

# Hvad sagde videnskabsministeren egentlig?

Et debatmøde på Aarhus Universitet har sået tvivl om Charlotte Sahl-Madsens holdning til gruppeeksamen. **UNivers** har gravet en optagelse frem, der kan kaste lys over, hvad hun egentlig sagde.

Af Kristian Serge Skov-Larsen  
ksl@adm.au.dk

Et helt almindeligt halvbesøgt debatmøde på Aarhus Universitet kan nu give videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen et mellemstort forklaringsproblem.

På mødet blev ministeren nemlig spurgt om sin holdning til gruppeeksamen og blev i Jyllands-Posten citeret for at svare, at "Jeg vil ikke genindføre den gamle gruppeeksamensform, men vi kigger på, om der kan udvikles en eksamensform, som både tester de studerendes evner til samarbejde

samtidig med, at den tester den enkelte studerende".

Det var en udtalelse, som lynhurtigt blev tolket som lidt af en afvigelse fra regeringens ellers håndfaste afvisning af enhver form for gruppeeksamen.

Det var dog også et citat, der næsten lige så tjept blev skudt ned af ministeren selv, der sagde, at hun på mødet havde talt om tværfaglighed og ikke om "en eksamen, der tester de studerendes samarbejdsevner". En afvisning, der senere blev gentaget i blandt andet et folketingsråd om, hvad ministeren egentlig havde sagt.

Nu viser en optagelse af debat-

mødet, som *UNivers* har gravet frem, at ministeren rent faktisk brugte næsten præcist de vendinger ved mødet. Ministeren sagde, at hun ville finde en eksamensform, der tester, om de studerende kan "performe som team".

### Dybt pinligt

En af dem, der undrer sig over hændelsesforløbet, er folketingsmedlem Kirsten Brosbøl (S). Det var netop hende, der efterfølgende kaldte videnskabsministeren i samråd om dennes holdning til gruppeeksamen. På mødet sagde Charlotte Sahl-Madsen, at hun ikke havde talt om en eksamen,

der tester samarbejdsevner.

– Det er helt tydeligt, at Charlotte Sahl-Madsen gentagne gange i det, I har fundet frem, bruger ord som "team performance" og "samarbejdsgen" og en eksamensform, der kan teste det. I samrådet efterfølgende sagde hun, at det var mig, der havde misforstået hendes udtalelser, og at hun gerne vil korrigere. Men noget tyder jo på, at hun i stedet er fuldstændig på tilbageslaget. Det er simpelt hen dybt pinligt, siger Kirsten Brosbøl.

Selv er Kirsten Brosbøl lige nu på barsel, men håber, at andre vil følge op på sagen.

– Vi har lige været vidne til en

historisk stor næse til Lene Espersen, hvor hun har fået at vide, at man altså skal sige sandheden i Folketinget og i samråd. Så det nytter ikke noget, at ministrene på den måde prøver at køre om hjørner med os, siger hun.

### Minister:

#### Jeg talte om tværfaglighed

I en skriftlig kommentar til *UNivers* står Charlotte Sahl-Madsen dog fast på, at hun ikke talte om at teste samarbejde, men om at teste tværfaglighed.

>> FORTSÆTTES PÅ **SIDE 3**

LÆS  
OGSÅ  
I DETTE  
NUMMER

#### GENDER EQUALITY

GENDER EQUALITY AT AARHUS UNIVERSITY IS A HOT TOPIC. IN THE NETHERLANDS PART-TIME POSITIONS HAVE BEEN INTRODUCED TO HELP WOMEN TO REMAIN IN THE ACADEMIC WORLD.  
READ MORE > PAGE 2

#### EN FORSKERS DAGBOG

HVAD LAYER EN FORSKER EGENTLIG I LØBET AF EN ARBEJDSDAG? LEKTOR PETER BAKKER FORTÆLLER, HVORDAN EN HELT ALMINDELIG ARBEJDSDAG FORLØBER FOR EN FORSKER.  
LÆS MERE > SIDE 7

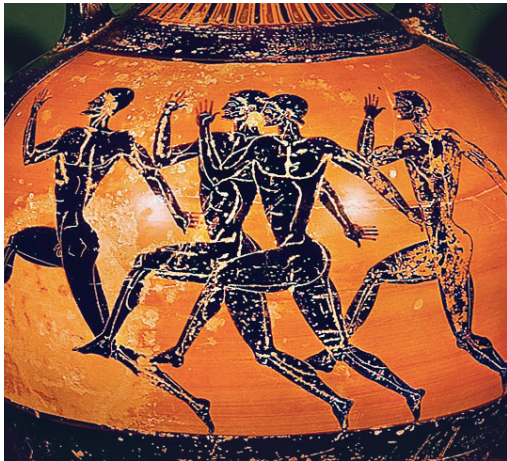
#### MIN YNDLINGSLÆRER

DE FLESTE HAR HAFT EN LÆRER, SOM BETØD NOGET SÆRLIGT FOR DEM. UNIVERS HAR TALT MED EN RÆKKE AU-STUDERENDE OG AU-ANSATTE OM DERES FAVORITLÆRER.  
LÆS MERE > SIDE 8-9

#### TRO I THY

EN FORSKERGRUPPE FRA DET TEOLOGISKE FAKULTET SLOG LEJR I THY FOR AT KORTLÆGGE LANDSDELENS MANGFOLDIGE RELIGIØSE LANDSKAB.  
LÆS MERE > SIDE 12

foto: Antikrumseet



## Classical archaeologists run the original marathon

Two classical archaeologists from Aarhus University, Leif Erik Vaag and Kim Jessen, joined several thousand other runners on 31 October to mark the origins of the marathon run. This year it is 2,500 years since a Greek messenger ran from Marathon to Athens to bring the Athenians the news that an outnumbered Greek army had beaten the Persians at the Battle of Marathon on 11 September 490 BC. This heroic achievement is what inspired the marathon, which was run for the first time at the first modern Olympic Games in Athens in 1896.

## NASA at AU

International journalists and astronomers from Denmark and abroad attended a major press conference recently featuring an international team of researchers led by Hans Kjeldsen and Jørgen Christensen-Dalsgaard from Aarhus University.

The team presented the latest knowledge about the sun and stars, and if you'd like to see their presentation – including an explanation of what a star sounds like – all you have to do is go to:

[www.au.dk/presse/nasa](http://www.au.dk/presse/nasa)

One of the most widely discussed topics at Aarhus University recently has been gender equality, and a gender equality initiative has now been launched with a view to persuading more women to pursue a career as researchers. In the Netherlands part-time positions have been introduced to help women to remain in the academic world.

# Part-time researchers

**GENDER EQUALITY** In the Netherlands part-time work is more the rule than the exception – and this applies to female university researchers and managers as well. Judith Rispen is a language researcher 3½ days a week, giving her more time to look after her family.

By Claus Leick

Freelancejournalist

On Monday evening her working week begins. Tuesday is a long day at university, Wednesday is a day off, and Thursday and Friday are ordinary working days.

Judith Rispen is a researcher and teacher at the Department of Psycholinguistics, University of Amsterdam who works with developmental language disorders. Like many other Dutch women in the university world, she has chosen to pursue a part-time career. An increasing number of men are doing the same thing.

“I started out as a full-time researcher, but switched to a 3½-day week when my children were born. I'm passionate about my work, but I don't want to miss out on spending time with my children while they're young,” explains 38-year-old Dr. Judith Rispen. Her husband works part-time, too.

In the Rispen family either Mum or Dad stays home three out of five days a week. Like many other Dutch families, they get by on what could be called “1½ salaries”.

### Fewer publications

“I get a lot of positive energy out of spending time with my children; but of course the cost of this is

that I can't manage to produce as many research publications as I would have done if I'd worked full time. But for me and my family there is a good balance between work, career and family life.”

Even though her thoughts are full of research before taking a day off, she finds it easy to switch off.

“It can be difficult to be dragged away from your research. Having young children helps you make the switch. But sometimes important things occur to you on a day off. That's why I always carry a small notebook with me, so I can jot down any important thoughts that strike me – for instance while I'm watching my boys playing football,” says Judith Rispen.

She also checks her emails a

” *It can be difficult to be dragged away from your research. Having young children helps you make the switch.*

Judith Rispen, researcher and teacher, Department of Psycholinguistics, University of Amsterdam

couple of times on her days off, even though she tries to avoid doing this.

“This means that I can deal with any important issues that arise.

But all my colleagues know that I'm not available on Mondays and Wednesdays. And they accept this completely. After all, lots of other people work part-time as well.”

### Downscaling at the Faculty of Law

At one of the other universities in Amsterdam, the research manager of the Faculty of Social Sciences at Vrije University, Marjolein Broese van Groenou, has also chosen a part-time career.

At first she decided to work part-time for the sake of her children. Now she spends her time off with her mother, who is old and infirm.

“I used to have the same week-day off each week, but now I save them up so I can take a long weekend or extend my holiday. I like to work hard during certain periods when this is necessary so I can manage the faculty or devote myself to my research entirely,” says Marjolein Broese van Groenou.

The popularity of part-time work at Vrije University has also had an impact on the physical layout of the place.

Instead of building a lot of offices for single occupancy at the new Faculty of Law, flexible large offices have been chosen and staff do not have regular, fixed places to sit. The fact that most people work part-time has made it possible to build a smaller-scale Faculty of



Judith Rispen is a language researcher, working 3 1/2 days a week.

Law – although there is room for all the staff, of course

### Part-time is popular in the Netherlands

There is more part-time work in the Netherlands than in any other country in the EU. Women are particularly interested in working part-time. Three out of every four Dutch women work part-time, with the average being 24 hours a week.

“You can easily survive on one and half salaries in the Netherlands,” explains the Dutch sociologist Amelia Román from Tilburg University, whose research focuses on part-time work.

Even though Dutch childcare options have improved in the past ten years, a lot of people in the Netherlands still prefer to look

after their children themselves – especially in the early years. Surveys have even shown that most Dutchmen are suspicious of professional childcare.

But like Denmark, the Netherlands is facing the problem of a growing group of older people. As a result, the government is exerting pressure to persuade Dutch women to work more hours a week.

So far their efforts have been in vain.

At the same time, an increasing number of men are now choosing part-time work. Here too, the Netherlands leads the way in the EU: 23 per cent of Dutch men work part-time, while the corresponding figure for the most easily comparable EU countries is 10 per cent. ■

# UNIVERS

Udgives af Aarhus Universitet.

Kontrolleret oplag: 15034  
i perioden 1. juli 2009 - 30. juni 2010

Den nyeste udgave af UNIVERS kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 29. november.  
Deadline for indlæg 22. november kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygn. 1445

8000 Århus C  
T: 8942 2334  
E: [univers@au.dk](mailto:univers@au.dk)  
W: [www.au.dk/univers](http://www.au.dk/univers)

Annoncer: dgMEDIA 7027 1155  
Tryk: Hornslet Avistryk  
ISSN: 1604-1607

**Bjerg Tulinius**  
Ansv. redaktør  
T: 8942 2449  
E: [btu@adm.au.dk](mailto:btu@adm.au.dk)

**Hans Plauborg**  
Journalist  
T: 8942 2334 / M: 2899 2234  
E: [hhp@adm.au.dk](mailto:hhp@adm.au.dk)

**Helge Hollesen**  
Journalist  
T: 8942 2332 / M: 6020 2708  
E: [hho@adm.au.dk](mailto:hho@adm.au.dk)

**Ida Hammerich Nielson**  
Journalist  
T: 8942 1981 / M: 6020 2626  
E: [ihn@adm.au.dk](mailto:ihn@adm.au.dk)

**Kristian Serge Skov-Larsen**  
Journalist  
T: 8942 2480  
E: [kstl@adm.au.dk](mailto:kstl@adm.au.dk)

**Heidi Hemmingsen**  
Journalist  
T: 8942 8056  
E: [hkh@adm.au.dk](mailto:hkh@adm.au.dk)

**Rikke Carlsen**  
Journalistpraktikant  
T: 8942 2487  
E: [rc@adm.au.dk](mailto:rc@adm.au.dk)

**Astrid Hellerup Madsen**  
Studenterskribent  
M: 2096 6855  
E: [ahm@adm.au.dk](mailto:ahm@adm.au.dk)

**Lasse Emil Frost**  
Studenterskribent  
M: 2567 0547  
E: [lef@adm.au.dk](mailto:lef@adm.au.dk)

**Sanne Hyldgaard**  
Studenterskribent  
M: 2462 2860  
E: [shy@adm.au.dk](mailto:shy@adm.au.dk)

**David Vranicar**  
Studenterskribent  
M: 5281 7609  
E: [univers@au.dk](mailto:univers@au.dk)

**Lars Kruse**  
Fotograf  
T: 8942 2347  
E: [lk@adm.au.dk](mailto:lk@adm.au.dk)

**Jesper Buch Rais**  
Fotografelev  
T: 8942 2347  
E: [jbra@adm.au.dk](mailto:jbra@adm.au.dk)

**Roar Lava Paaske**  
Fotografelev  
T: 8942 2347  
E: [rlp@adm.au.dk](mailto:rlp@adm.au.dk)

**Nikolai Lander**  
Grafisk designer  
M: 2093 2682  
E: [nl@adm.au.dk](mailto:nl@adm.au.dk)

photo: Petra Souwerman

## BogForum 2010

Forum i København slår midt i november dørene op for BogForum 2010. Her er mulighed for at møde hundredvis af forfattere, blandt andre Suzanne Brøgger, Carsten Jensen, Per Stig Møller og Peter Lodberg. Forfatterne giver interviews på scenerne, debatterer og signerer bøger. Folkeuniversitetet i Århus og Aarhus Universitetsforlag vil også være til stede på BogForum, som finder sted fra fredag den 12. til søndag den 14. november.

Se mere på [www.bogforum.dk](http://www.bogforum.dk)

## Åbning af nyt center

Tirsdag den 2. november åbnede det nye Centre for Stochastic Geometry and Advanced Bioimaging (CSGB). CSGB er etableret ved et samarbejde mellem fire forskergrupper fra Aarhus Universitet, Aalborg Universitet og Københavns Universitet under ledelse af professor Eva B. Vedel Jensen. Centret studerer og analyserer biologisk væv ved hjælp af laserscanning og cryo-elektron mikroskopi.

På billedet ses fra venstre: Lauritz B. Holm-Nielsen, Eva B. Vedel Jensen og Lars E. Kann Rasmussen.



foto: Rolf Lova Rasmussen | AU-foto



### MØD UNIVERSITETS NYE LEDELSE

Mød de kommende dekaner, og bland dig i debatten om den faglige udviklingsproces og andre aktuelle spørgsmål, som lige nu optager Aarhus Universitet

På medarbejdermødet den 9. november kl. 14.30 vil rektor præsentere den nye universitetsledelse, som efter årsskiftet skal stå i spidsen for universitetet. De kommende dekaner vil hver især kort fortælle om deres nye hovedområde og deres forventninger til det kommende arbejde. Samtidig vil rektor opsummere på den faglige udviklingsproces og udfordringerne frem til årsskiftet.

Endelig vil rektor benytte lejligheden til at kommentere på en række universitetspolitiske emner som for eksempel finansiering af uddannelser, finansloven og udmøntning af globaliseringsmidlerne i 2011, administrationsomkostninger, ligestilling og små fag.

På medarbejdermødet vil der blive mulighed for at stille spørgsmål til rektoratet og dekanerne for de nye hovedområder.

Den 15. november arrangeres et tilsvarende møde for de studerende i samarbejde med Studenterrådet.

Læs nærmere om mulighederne for at opleve rektors tale og præsentationen af dekanerne og for at stille spørgsmål til den samlede syvmunds-universitetsledelse, som skal stå i spidsen for universitetet fra den 1. januar.

LÆS MERE PÅ:  
[au.dk/nyheder/arrangementer/2010/medarbejdermoedeiaulaen/](http://au.dk/nyheder/arrangementer/2010/medarbejdermoedeiaulaen/)

# Tidlig ønskerunde på SAM og ASB

**FAGLIG UDVIKLING** Selvom den nye institutstruktur endnu ikke er på plads, kan VIP'erne på det kommende Aarhus School of Business and Social Sciences allerede nu ønske, hvor de gerne vil være. Det handler om medarbejderinddragelse, siger dekanen.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

[ksl@adm.au.dk](mailto:ksl@adm.au.dk)

**H**vor ser du dig selv forske og undervise i forslaget til den nye institutstruktur?

Det spørgsmål er alle de videnskabelige medarbejdere på det nuværende Samfundsvidenskabelige Fakultet og Handelshøjskolen blevet stillet med udgangspunkt i det forslag til ny struktur, som fakulteternes analysegruppe er nået frem til – selvom udspillet endnu ikke er godkendt.

Det ser Svend Hylleberg, der fra årsskiftet bliver dekan for Aarhus School of Business and Social Sciences, der omfatter de to hovedområder, ikke som noget stort problem.

– For mig at se er det en god idé, at medarbejderne melder ind, hvor de gerne vil være. Hvis det for eksempel viser sig, at et institut bliver helt tomt, fordi alle ønsker

sig væk, så har vi jo fejlet et eller andet sted i vores forslag, siger han.

### Oprindeligt skeptisk

Niels Jørgen Relsted er lektor på Institut for Økonomi og samtidig fællestillidsmand for medlemmerne af Danmarks Jurist- og Økonomforbund på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Han er efterhånden også blevet overbevist om, at den tidlige ønskerunde er en god idé.

– Oprindeligt var jeg overbevist om, at det var helt urimeligt at lade medarbejderne ønske på et meget tidligt tidspunkt, mens det stadig var helt uklart, hvordan tingene i praksis ville blive. Men efter at have hørt de to dekaners argumenter kan jeg godt forstå, at de ønsker at aflevere en rapport, hvor medarbejderne er blevet spurgt. Det er rektoratet, der har fastsat den meget stramme tidsplan, og den må vores dekaner og analyse-

gruppen så agere ud fra, siger han.

### Kan vise medarbejderopbakning

Generelt mener tillidsmanden, at det har været meget småt med medarbejderinddragelsen i den faglige udviklingsproces. Også derfor er han endt med at sætte pris på den tidlige ønskerunde.

– Ved at lade medarbejdernes ønsker indgå i den endelige rapport om strukturen kan udvalget vise, at forslaget har en meget stor del af medarbejdernes opbakning, og det synes jeg, er positivt, siger Niels Jørgen Relsted.

Dekan Svend Hylleberg anerkender, at virkeligheden kan komme til at se anderledes ud, når den nye struktur bliver endeligt vedtaget.

– Men modsat mener jeg da, at vi er kommet frem med et fornuftigt forslag, så hvorfor er der dog nogen, der skulle ændre det, siger han. ■

>> FORTSAT FRA **SIDE 1**

## Hvad sagde videnskabsministeren egentlig?

**J**eg synes, at det klart fremgår af det samlede citat fra debatten på Aarhus Universitet, som du har sendt mig, at det er det tværfaglige element, jeg havde fokus på. I den forbindelse brugte jeg formuleringen om at performe som team. Det indebærer jo mange ting. Formålet med dette er jo, at man kan samarbejde, men det var vigtigt for mig at understrege, at det ikke er samarbejdet i sig selv, man tester for – men samarbejdet på tværs af faggrænser, skriver Charlotte Sahl-Madsen.

### Skudt sig selv i foden

Det var Studenterrådets formand Thea P. Frederiksen, der på mødet i Århus spurgte Charlotte Sahl-Madsen om gruppeeksamen. Hun forstår ikke, at ministeren efterfølgende ikke ville stå ved sit svar.

– Da hun umiddelbart svarede i salen, synes jeg og sikkert mange andre studerende, at det var positivt, fordi det var en noget anden holdning, end den tidligere minister Helge Sander havde stået for. Derfor kan man ikke være andet end skuffet over, at hun ikke vil

stå ved sine udtalelser bagefter. Men hun er vel blevet banket på plads, siger hun. ■

SE VIDEOEN, LÆS HELE CITATET OG BEDØM SELV HVAD CHARLOTTE SAHL-MADSEN PRÆCIST SAGDE, DA HUN BLEV SPURGT OM GRUPPEEKSEMEN PÅ: [www.au.dk/univers](http://www.au.dk/univers)

## ?!

### DET SAGDE MINISTEREN I ÅRHUS

"Og alle ved jo, at de store idéer, dem får man ikke bare alene. De bliver bedre og bedre, jo mere de bliver udfordret og udviklet sammen med andre. Så det at performe som team, det er en rigtig, rigtig vigtig kompetence. Der skal vi se, om vi kan finde en eksamensform, hvor vi kan ... hvor vi både kan bedømme det, men bestemt også individets leverance på samme tid."

### DET AFVISTE MINISTEREN AT HAVE SAGT, DA HUN BLEV SPURGT I ET SAMRÅD I FOLKETINGET

"Men jeg må korrigere fru Kirsten Brosbøl, der i spørgsmålet gengiver, at jeg skulle have talt om "eksamen, der tester de studerendes samarbejdsevner". Jeg har talt om, at det fremover – som naturlig konsekvens af nye undervisningsformer – også giver mening at overveje nye eksamensformer. Men vel at mærke eksamensformer, der skal vise de studerendes tværfaglige forståelse."



## Ny kantine på teologi

Det Teologiske Fakultet har fået sin egen kantine. Her er salg af mad fra Stakladen og et loungeområde, hvor de studerende kan slænge sig på sofaer og se fjernsyn på storskærm. Væggene er skriggrønne med utallige navne på religiøse personer og steder: "Gandhi", "Jerusalem", "Kierkegaard". Religionsvidenskabsstuderende Lærke Færch Ussing synes godt om vægdekorationen. – De religiøse navne og steder giver anledning til mange snakke, vi ellers ikke ville have over frokosten, siger hun.

## Nyt kursus i miljøsociologi

Samspillet mellem miljø og samfund står centralt i et nyt kursus, som til foråret bliver lanceret på Aarhus Universitet. Her udbyder Institut for Statskundskab og Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) sammen et kursus i miljøsociologi, der skal give de studerende en grundlæggende indsigt i sociologiske problemstillinger i samspillet mellem miljø og samfund.

Kurset henvender sig til kandidatstuderende fra en lang række uddannelser på danske universiteter. Undervisningen finder sted på Danmarks Pædagogiske Universitetsskole i Emdrup.

# På sporet af Tycho Brahe

**FORSKNING** I ti år har Jens Vellew kæmpet for at få adgang til Tycho Brahes grav.

Mandag den 15. november sker det, og Moesgård-arkæologen glæder sig til at afsløre ny viden om den verdenskendte danske astronom, der blev begravet i Prag for mere end 400 år siden.

Af Bjørg Tulinus

btu@adm.au.dk

Tycho Brahes liv og ikke mindst hans død er omgærdet af både gåder og rigtig mange mere eller mindre fantasifulde teorier.

En af dem er, at den danske astronom døde, fordi han af høflighed havde holdt sig for længe til et middagsselskab hos en baron, og at hans blære derfor sprang dagen efter.

En anden teori er, at Tycho Brahe døde af kviksvølvforgiftning fra medicin med det giftige stof, som han frivilligt havde indtaget.

Og endelig er der de helt kulørte historier om, at han måske endda blev myrdet af andre videnskabsfolk, der havde et horn i siden på den verdensberømte dansker, der i dag betragtes som grundlæggeren af den moderne observerende astronomi.

### Forskning skal være sjovt

Jens Vellew er lektor ved Afdeling for Middelalder- og Renæssancearkæologi. Han kender alle teoriene og synes selvfølgelig også, at de er interessante.

Men det er ikke gåden om Tycho Brahes dødsårsag, der er Århus-arkæologens primære drivkraft, når han mandag den 15. november endelig får drømmen opfyldt og kan åbne Tycho Brahes grav i Prag og efterfølgende være med til at undersøge krypten og resterne af



Lektor ved Afdeling for Middelalder- og Renæssancearkæologi, Jens Vellew er leder af det forskerhold, der nu skal analysere resterne af Tycho Brahe.

astronomens knogler, hår og skæg.

For Jens Vellew handler gravåbningen og de følgende undersøgelser af Tycho Brahes rester mest af alt om at få svar på, hvordan han levede, og hvordan det eventuelt har påvirket hans forskning.

– Nu har vi muligheden for at få ham gennemanalyseret, ligesom det er sket med andre af historiens kendte videnskabsmænd som f.eks. Kopernikus, siger han.

Og det tiltaler Århus-forskeren, at det er en enestående begivenhed, han skal være med til.

– For mig handler det om, at forskning skal være sjovt. Og derfor siger jeg altid til mine studerende, at det jo ikke er specielt morsomt at være nummer 261.000, der åbner en gravhøj, men at de må finde på noget andet, fortæller Jens Vellew på en travl dag, hvor telefonen på hans lille Moesgård-kontor hele tiden gør opmærksom på sig selv med nye journalister i røret, der gerne vil tale med manden bag den store begivenhed.

### Idéen og bureaukratiet

Jens Vellew fik idéen om at forstyrre gravfreden i den gotiske Teynkirke til en konference i Prag for knap ti år siden.

Det var i 2001, hvor han deltog i en konference i den tjekkiske hovedstad i anledning af 400-året for Tycho Brahes død.

Jens Vellew var blevet interesseret i Tycho Brahe, fordi astronomen havde en papirmølle, der ifølge Vellew var en af renæssancens mest spektakulære industrivirksomheder.

– Jeg var selv i gang med at grave en papirmølle ud herhjemme og fandt så ud af, at Tycho Brahe var meget avanceret i sin papirfremstilling, og det var så det, jeg skulle tale om på konferencen, fortæller han.

Men de mange forskellige indlæg om Vellews berømte landsmand gjorde ham alligevel mere end almindeligt nysgerrig, og en idé tog form.

– Jeg foreslog simpelthen, at vi skulle genåbne graven, så vi

kunne få svar på en række af vores spørgsmål om Tycho Brahes liv.

Og så var det, at virkeligheden meldte sig – og blev til ti års jysk tålmodighed og gentagne besøg hos myndighederne i Prag.

– Det gik op for mig, at der stadig er levn fra det tidligere østland, nemlig et meget omfattende bureaukati, siger Jens Vellew med et glimt i øjet.

For både sognepræst, borgmesterkontor og forskellige antikvarkontorer skulle ind over ansøgningen, og mange gange gik sagen helt i stå.

### Genbegravelse og presseopbud

Men nu er alle kontrakter i hus på både tjekkisk, engelsk og dansk, og der er lagt op til den helt store mediebegivenhed, når krypten åbnes, og kisten med resterne af Tycho Brahe køres gennem Prag fra kirken til hospitalet, hvor forskerholdet går i gang med deres undersøgelser. Tycho Brahes kone bliver muligvis også undersøgt, da hun er begravet samme sted, og

hendes jordiske rester kan på den måde indgå som kontrol i forhold til undersøgelserne af ægtemanden.

Om fredagen skal Tycho Brahe så genbegraves under endnu mere pomp og pragt. Der vil være deltagelse fra den danske regering – og store dele af pressen har også meldt deres ankomst.

### Køb et stykke ligklæde

Det er i øvrigt anden gang, Tycho Brahe bliver forstyrret i sin grav. I 1901, i anledning af 300-året for hans død, blev graven åbnet ganske kort af en tjekkisk læge. Her blev der også taget prøver af Brahes skæg, og den lokale kirketjener klippede små stykker af Tycho Brahes ligklæder, som han solgte til besøgende i kirken.

Men der blev aldrig lavet en officiel rapport om selve undersøgelsen, og de måleinstrumenter, man havde dengang, var i sagens natur heller ikke nær så avancerede, som de er i dag.

Det bliver Jens Vellews opgave at lave en sammenfattende tolkning af de mange forskellige rapporter, som denne undersøgelse munder ud i. Forskerholdet tæller nemlig både læger, kemikere, fysikere, tekstilkonservatorer og arkæologer fra både Danmark og Tjekkiet.

– Derudover er jeg selv mest interesseret i at dykke ned i selve gravmonumentets historie, og så håber jeg, at vi bliver i stand til at rekonstruere hans tøj, så vi på den måde får et enestående eksempel på en renæssancedragt. Så må de andre tage sig af kviksvølvet og blæreundersøgelserne, lyder det fra Jens Vellew, inden han igen må til telefonen og alle journalistopkaldene og svare på nøjagtig de samme spørgsmål – en gang til. ■



### TYCHO BRAHE

Du kan følge åbningen af Tycho Brahes grav, på Humanioras hjemmeside.

Klik ind på:

[humaniora.au.dk/tychobrahe](http://humaniora.au.dk/tychobrahe)



foto: Rort Lova Pasiske | AU-foto

Anna Marie Plejdrup nyder de vekslende arbejdsopgaver, laboranterne har på DMU i Silkeborg. Ud over at følge de grønne planter i væksthuset har hun for tiden et forsøg kørende med svirrefluer, som skal fodres med sukkervand tre gange om dagen.

# Blandt svirrefluer og bladlus

**MØD EN TAP** Laborant Anna Marie Plejdrup hylder den store grad af lighed og tillid, der er kendetegnende for hendes arbejdsplads på DMU i Silkeborg.

Af Bjørg Tulinus

btu@adm.au.dk

**H**ov, der kravler en bladlus!

Anna Marie Plejdrup står inde i væksthuset, hvor de mange planteforsøg finder sted. Drivhuset er delt op i flere rum, og i hvert af dem foregår forskellige målinger og tests. Men i det her rum må der bestemt ikke være bladlus.

En af hendes kolleger kommer forbi. Hun har været ovre at se til sommerfuglene i huset ved siden af.

– Gad vide, hvad vi må sprøjte med, siger Anna Marie, og kollegaen lover at finde ud af det.

Planterne skal nemlig anvendes i forsøg, hvor man undersøger giftigheden af sprøjtemidler på insekter, der er vigtige for bestøvning.

I et andet af rummene står små potter med grønne stængler, som er på himmelflugt i et lokale med normalt CO<sub>2</sub>-indhold i luften, mens deres naboplanter må vokse i et rum med forhøjet CO<sub>2</sub>-indhold.

**Øh, hvad arbejder du med ...?**

Anna Marie Plejdrup er laborant på Afdeling for Terrestrisk Økologi

på DMU i Silkeborg, og hvis hun ved et middagsbord skal forklare sidemanden, hvad terrestrisk økologi er, kan det godt være lidt svært.

– Kort sagt handler det om, at vi undersøger, hvordan alt det, vi mennesker går og gør, påvirker planter og dyr, der lever på og i jorden, forklarer Anna Marie Plejdrup.

For eksempel har Anna Marie Plejdrup og hendes kolleger undersøgt mere end 100 år gamle prøver fra agerhøns og sammenlignet dem med prøver fra deres artsfæller i dag. I sommer var hun i felten i Sønderjylland for at registrere, hvilke planter der gror i hegn, som støder op til konventionelle landbrug, sammenlignet med hegn, der har et økologisk landbrug som nabo.

– Det er klart, at mit arbejde kommer til at påvirke mine holdninger, siger Anna Marie Plejdrup.

– I dag køber jeg mange økologiske varer, selv om det er langt fra den virkelighed, jeg er vokset op i som barn i en helt almindelig landbrugsfamilie. Det kan selvfølgelig godt give nogle diskussioner, for jeg arbejder jo med et område, som folk også forholder sig politisk til.

**Tæt samarbejde med forskerne**

Danmarks Miljøundersøgelser ligger helt ned til en af Silkeborgsøerne, Vejlso, i et 20 år gammelt, rødmalet murstenshus med masser af skæve vinkler og tidstypiske pangfarver på vinduesrammer, dørgreb og trappegelændere. Det ligger som kontrastfyldt nabo til det nuværende AQUA Ferskvandscenter, der holder til i en klassisk herskabelig tidligere satoriebygning.

**” Vi arbejder tæt sammen med forskerne her, og faktisk oplever vi intet hierarki.**

Anna Marie Plejdrup, laborant på Afdeling for Terrestrisk Økologi, DMU, Silkeborg

Anna Marie Plejdrup har været her siden, det røde hus blev taget i brug.

Hun er lykkelig for, at hendes oprindelige uddannelse som hospitalslaborant blev byttet ud med

et arbejde i forskningens verden.

– Vi arbejder tæt sammen med forskerne her, og faktisk oplever vi intet hierarki. Der er stor tillid til laboranternes evner, og vi får også mulighed for at tage efteruddannelser, så vores kompetencer på nogle områder nærmer sig AC-niveau, fortæller hun.

Der er cirka 20 laboranter i Afdelingen for Terrestrisk Økologi, og de har indført et princip om, at de skal have en allroundviden om de forskellige områder i afdelingen, så derfor skifter de arbejdsområde engang imellem.

– Det betyder, at vi i min afdeling kender både hinanden og de forskellige arbejdsopgaver rigtig godt. Den store vekselvirkning gør, at det altid er spændende at gå

på arbejde, fortæller Anna Marie Plejdrup.

Hun håber, at den særlige ånd får lov til at overleve reformen af Aarhus Universitet og sammenlægningen mellem DMU, DJF og Det Naturvidenskabelige Fakultet til et kommende samlet Aarhus Faculty of Science and Technology, Naturvidenskab og Teknologi.

– Ændringer behøver ikke altid at være negative, og vi skal selvfølgelig ikke være en isoleret DMU-gruppe. Men jeg håber, at vores arbejdsopgaver består, og at vi får lov til at blive i Silkeborg, siger hun. ■

## MØD EN TAP

Det Tekniske og Administrative Personale eller Traditionelt Anonymt Personale?

UNivers sætter fokus på TAP'er, der gør en forskel. Har du lyst til at fortælle om dit arbejde – eller kender du en TAP, vi bør skrive om – så skriv eller ring til [univers@au.dk](mailto:univers@au.dk) eller 6020 2626.

## DEBAT



Har du et synspunkt eller en kommentar, så bland dig i debatten  
Send en mail til [univers@au.dk](mailto:univers@au.dk) eller ring på **6020 2626**  
Se deadlines for debatindlæg på [www.au.dk/univers/deadline](http://www.au.dk/univers/deadline)

## Store perspektiver i at samle fødevarerforsknings på AU

### Fødevarerforskning

Af Senior Director Henrik Jørgen Andersen, Corporate Research & Innovation, ARLA Foods, Vicepræsident for Innovation Hans Elbek Pedersen, Danisco, vice-administrerende direktør Ejnar Schultz, Videncentret for Landbrug, adm. direktør Flemming Paasch, Easyfood A/S og konstitueret institutleder Anette Kistrup Thybo, Institut for Fødevarer, Aarhus Universitet.

**E**n effektiv produktion af viden om bl.a. dyrkning og forarbejdning af fødevarer har gjort Danmark til et af verdens førende fødevarerproducerende lande. I området omkring Århus er fødevareresektoren rigt repræsenteret. Nogle af verdens største fødevarer virksomheder ligger faktisk i vores område. Det er bl.a. Danisco, Danish Crown, Tulip, Arla Foods og Aarhus Karlshamn, der repræsenterer en omsætning på langt over 100 milliarder kroner, men der er også virksomheder som f.eks. Good Food Group med 700 ansatte og en omsætning på cirka 1,3 milliarder kroner.

Samtidig er fødevarer mere end nogen sinde før på samfundets dagsorden og ses fortsat som et meget vigtigt erhverv i Danmark i fremtiden (jf. ATV-rapport 30. september 2010).

Endelig skal fødevarerne være sunde og velsmagende, de skal appellere til forbrugernes præferencer, og de skal matche forbrugernes behov, hvorfor fødevarer virksomhederne skal kunne levere produkter og koncepter inden for dette.

En af de væsentligste årsager til, at disse virksomheder fortsat befinder sig i Danmark, er, at de her kan få adgang til højtuddannede og velkvalificerede medarbejdere og viden af høj kvalitet gennem relevant forskning. I en globaliseret tid bliver dette behov kun større og større – hvilket er både en foræring til og en udfordring for AU.

Foræringen består i, at de store fødevarer virksomheder repræsenterer nogle fantastiske muligheder for afsætning af højt kvalificerede kandidater og en strategisk mulighed for udbytterigt forskningssamarbejde til gavn for både universitet, virksomheder og det danske samfund som helhed.

Udfordringen består dels i at uddanne kandidater med større ekspertise og en langt mere kompleks viden end tidligere, dels i at samle fødevarerforskningen, således at den får tilstrækkelig styrke til at kunne understøtte forbrugernes og fødevareresektorens fremtidige behov.

Den igangværende "faglige udviklingsproces" giver en fantastisk chance for at udnytte mulighederne og møde udfordringerne. Chansen består i at samle og fokusere eksperter, som hidtil har været fordelt på ni forskellige hovedområder, herunder på mange forskellige institutter og forskergrupper.

Der er mange forskellige biologiske og tekniske eksperter ved både DJF, NAT og på Ingeniørhøjskolen. Ved ASB er MAPP-centret internationalt respekteret for sit arbejde omkring forbrugerpræferencer og fødevarerhandel. På SUN er der kompetencer omkring fødevarernes påvirkning af menneskets sundhed osv.

En samling af de relevante forskningsdiscipliner i et slagkraftigt institut vil kunne give AU en stærk og helt unik position inden for fødevarer og deres betydning for vores sundhed samt ikke mindst: en helhedsorienteret approach til fødevarerforskningen fra bord til jord til gavn for fødevarerhvervet, samfundet og for brugerne.

Chancen er der – grib den nu.

## Samfundsforskeres balancegang i debatten

### Uafhængig tænketank?

Af Rune Stubager  
Lektor, Institut for Statskundskab

**D**iskussionen om samfundsvidenskabelige forskeres deltagelse i den offentlige debat blusser jævnlige op (se f.eks. interviewet med Torben M. Andersen i *UNivers* nr. 13). Man hører i den forbindelse af og til, at forskerne er for tilbageholdende med at blande sig, hvilket gør debatten og idéudviklingen i samfundet fattigere. Noget er der formentlig om kritikken, idet man f.eks. godt kan undre sig, når universitetsøkonomer går i "debatskjul" i valgkampe, hvor vælgerne ellers nok kunne bruge noget fagøkonomisk indsigt at støtte sig til. For samfundsvidenskabelige forskere må det være en central opgave at bidrage til at oplyse samfundsdebatten om de indsigter, videnskaben har opnået, så de kan komme en bredere kreds til gode.

Men det er heller ikke nødvendigvis nemt eller helt omkostningsfrit at deltage i debatten, når den spidser til. Problemet er, at andre (oftest politiske) aktører i debatten ikke spiller efter de regler, der gælder i *Akademia*. De kan groft sagt tillade sig at sige hvad som helst (og det gør de af og til), og de holder sig heller ikke alle sammen tilbage fra usaglige angreb på budbringere af, hvad de ser som ubekvem oplysninger. Og her står forskeren svagt: Vi kan ikke, med den videnskabelige troværdighed i behold, benytte os af de samme virkemidler. Vi skal stå til ansvar over for et fagfællesskab, hvor kravet om at kunne fremvise rimelig dokumentation for vores udtalelser er en hjørnesteen – det er faktisk noget af det, der er med til at definere os som forskere (og i øvrigt også derfor, vi overhovedet er interessante i debatten). Man kan altså godt få sig nogle verbale knubs, hvis man bidrager til oplysningen. Efter min mening er det dog noget, man må tage med, så længe man kan se sig selv og sine fagfæller i øjnene bagefter.

Nu kan man jo som forsker optræde i forskellige sammenhænge. På den ene side er der formidlingen af egne forskningsresultater, hvor kravet om at kunne underbygge sine udtalelser er særlig skærpet – især, hvis man selv henvender sig til medierne. På den anden side kan man også blive bedt om at forholde sig til aktuelle begivenheder som en økonomisk plan eller en ministers gøren og laden, som man i sagens natur ikke kan have en præcis forskningsmæssig viden om. Man må dog bestræbe sig på at basere sit bidrag på forskningen så langt, det er muligt, og klargøre sine forbehold, hvor det er påkrævet.

Når man har den (i samfundsvidenskaben) imaginære hvide kittel på, bør man derimod holde sig fra decideret holdningsbaserede indlæg. Forskeres bidrag til debatten er interessante for offentligheden, fordi de bygger på en bevidst og tilstræbt værdifri søgen efter sandheden. Den hvide kittel er dermed ikke en fribillet til at udlægge hverken egen eller andres forskning eller aktuelle begivenheder mv. i lyset af egne holdninger. Selvsagt har forskere også ytringsfrihed – også vedrørende de emner, de forsker i – men hvis man vil tages seriøst forskningsmæssigt, bør man værne om en klar adskillelse af rollerne som privatborger og som forsker. Der findes desværre eksempler på personer ansat i forskerstillinger, der har yderst svært ved at opretholde denne sondring, og systemer som det, der f.eks. findes på Aalborg Universitet, hvor forskere får en (potentielt ganske stor) kontant bonus for medieoptræden, bidrager næppe dertil. På Aarhus Universitet har vi (med en spektakulær undtagelse, der dog også blev sanktioneret) generelt været gode til at holde balancen. Det håber jeg, vi kan blive ved med, for det er afgørende for vores troværdighed – ikke bare over for fagfæller, men også over for offentligheden.





Læsning af ph.d.-afhandling, samtale med folkeskoleelever, udsendelse af nyhedsbrev og frokost foran computeren. En helt almindelig arbejdsdag byder på lidt af hvert for lektor Peter Bakker, der her balancerer med sidste semesters rettede studenteropgaver.

# Søvn er spild af tid

**FORSKERLIV** Hvad laver en forsker egentlig i løbet af en arbejdsdag? Lektor Peter Bakker fra Afdeling for Lingvistik løfter her sløret for, hvad der skete en helt almindelig torsdag, hvor der hverken var møder eller undervisning på programmet.

Fortalt til Ida Hammerich Nielson  
ihn@adm.au.dk

**07.15:** Vågner efter seks timers søvn. Inden jeg står op, læser jeg nogle sider i en ph.d.-afhandling, som jeg er i bedømmelsesudvalg for.

**9.10:** Ankommer til mit kontor og læser mails, blandt andet om en bog, jeg er ved at redigere.

**9.30:** Tjekker post. Der er kun et tidsskrift om baskisk sprogpolitik.

**9.35:** I vindueskarmen ligger en halv meter høj bunke med cirka 90 studenteropgaver fra sidste semester. Hele sidste semester gik med undervisning, så jeg har i dette semester fået lov til at undervise færre timer, så jeg kan indhente noget forskning. Vi forskere er privilegerede, fordi vi kan beskæftige os med det, der interesserer os allermost, men vi har ingen fritid. Og få venner.

**9.45:** Læser videre i ph.d.-

afhandlingen.

**10.00:** En kollega banker på. Han beder om mine data om sproget Sri Lanka malajisk, som vi skal indføre i vores database. Vi samarbejder om kreolsprog, og vi har sammen med kolleger i Sverige og Tyskland lige færdiggjort en artikel, som kan blive den mest omtalte artikel om emnet de næste ti år, da den beviser, at 95 procent af vores fagfæller tager fejl.

**10.10:** Læser videre i ph.d.-afhandlingen. 77 sider læst, 350 to go.

**10.30:** *UNIVERS*-fotograferne kommer.

**10.50:** Laver te i studenterrummet og læser videre i ph.d.-afhandlingen.

**11.10:** Tid til forskning i pidgintegnprog. Det er det sprog, der opstår, når folkeslag møder hinanden og ikke har et fælles sprog. Sprog à la "Me Tarzan, you Jane".

**12.00:** Læser e-mail om hjertestartere på universitetet, der åbenbart har et aldersproblem. Godt at

ledelsen regner med, at vi kan dø af hjertestop. Selvom det kunne betyde en besparelse i lønudgifter. Herefter korrespondance med specialestuderende.

**12.30:** Spiser min madpakke ved computeren. Mine alt for travle kollega-arbejdsnarkomaner har sjældent tid til fællesfrokost.

**12.45:** Arbejder videre med pidgintegnprog.

**13.15:** Korrespondance med specialestuderende.

**13.45:** Bliver ringet op af nogle skoleelever, der vil vide noget om "alle disse problemer med roma-børn". De har hørt om vores forskningsprojekt om romaernes identitet.

**13.55:** Tid til at udsende lingvistikkens ugentlige elektroniske nyhedsbrev. Vi sender det ud til alle ansatte, studerende og tidligere studerende ved instituttet. Det har vi gjort i mindst syv år til glæde for mange – tror jeg. Jeg laver slutredaktion og sender nyhedsbrevet ud til flere hundrede adresser.

**14.35:** Læser ph.d.-afhandling.

**15.00:** Læser e-mail om den nye dekan Mette Thunø, der overtager ledelsen af Den Faglige Udviklingsproces. Jeg håber, vi lingvister kan beholde vores profil og forskningsfrihed i universitetets nye struktur.

**20.00:** Læser ph.d.-afhandling.

**20.30:** E-mail-korrespondance om en anden afhandling.

**21.00:** Laver jobannonce for ekstern lektor. Forskellige telefonsamtaler.

**00.50:** I seng. Nogle gange drømmer jeg om, hvordan det ville have været, hvis jeg var blevet cykelsmed og bare kunne se fjernsyn og drikke en øl, når jeg kom hjem fra arbejde. Forskerarbejde stopper aldrig. Når jeg cykler eller løber, får jeg altid de bedste idéer. Når jeg vågner midt om natten, er jeg nogle gange stresset over alt det, jeg skal nå. Andre gange er jeg spændt på grund af en interessant opdagelse. En forskers døgn er desværre kun 24 timer, og nogle af de timer skal man spille med at sove og spise. ■

*”Nogle gange drømmer jeg om, hvordan det ville have været, hvis jeg var blevet cykelsmed og bare kunne se fjernsyn og drikke en øl, når jeg kom hjem fra arbejde.*

Peter Bakker,  
lektor på Afdeling for Lingvistik

**15.10:** Skal finde et specialekapitel, som ikke er på min computer, men heldigvis har jeg min personlige bærbare med. Jeg kan dog ikke sende det derfra, fordi vores kontorer intet trådløst netværk har, selvom det blev lovet for cirka fem år siden. Jeg bruger nødvendigvis meget tid på denne procedure.

**16.05:** Der er fortsat aktivitet på de fleste kontorer. Læser videre i ph.d.-afhandlingen.

**17.00:** Hjemad. Mad, musik, hvile. Jeg glæder mig til i aften. Måske får jeg tid til at forske.

## PETER BAKKER

Peter Bakker er lektor ved Afdeling for Lingvistik på Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik. Hans forskningsområder er blandt andet pidginsprog, kreolsprog, kulturmøde, romani og indianersprog. Han bor i Århus og har to børn.



### AUTENTISKE ANEKDOTER

Det er svært at svare på, hvem min yndlingslærer var, for mange af mine nuværende kolleger har været gode undervisere. Men hvis jeg skal fremhæve den underviser, som har gjort størst indtryk på mig, så er det **Jørgen Elklit**. Vi var aldrig et sekund i tvivl om, at manden vidste, hvad han talte om, og han var samtidig i stand til at formidle stoffet på en vedkommende måde. Der var en autenticitet i, at han selv havde været involveret i forskellige demokratiseringsprocesser rundt omkring i verden, blandt andet da Afghanistan skulle have ny forfatning. Hans anekdoter var ikke bare anekdoter for anekdoternes egen skyld, de var meget relevante for undervisningen og gjorde stoffet levende.

FLORIAN LANGBEHN,  
PH.D.-STUDERENDE,  
INSTITUT FOR STATSKUNDSKAB,  
DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET



### MAN ER MERE VÅGEN

**Finn Olesen**, som underviser os i videnskabsteori, er min yndlingslærer. Han forstår at blande sin undervisning med en lidt syret humor, og han er rigtig skæg. Det er rart at få sådan nogle breaks, så det hele ikke bliver så tørt og tungt. Man er lidt mere vågen i timerne, end man måske ellers ville være.

Nogle af mine venner havde præsenteret faget lidt som "dødens pølse", så det var nok også det, jeg havde forberedt mig på, men jeg synes, han er i stand til at præsentere det helt vildt godt, så man har lyst til at forberede sig og deltage.

KIRSTINE HOSBOND,  
3. SEMESTER PÅ INFORMATIONSVIDENSKAB,  
DET HUMANISTISKE FAKULTET



### INGEN SURE PROJEKTER

Jeg havde en yndlingsvejleder, der hed **Gorm Danscher**. Han var professor i anatomi og senere dekan. Det inspirerende ved ham var, at der var stor mulighed for selv som helt ung studerende at komme med sine egne idéer og projekter – og faktisk også gennemføre dem. Der var selvfølgelig noget styring, men der var også så meget anarki, at der ikke var nogen, der på forhånd definerede, hvad det "rigtige" projekt var. Det kunne man selv være med til at bestemme. Det gjorde, at jeg ikke gik død i mine forskningsprojekter, for det var okay at bryde traditionen, så længe det, vi lavede, var sjovt og kunne give anledning til nogle fornuftige og brugbare resultater. Der var altid arbejdsglæde og aldrig nogen, som lavede sure projekter.

JØRGEN RUNGBY,  
PROFESSOR, FARMAKOLOGISK INSTITUT,  
DET SUNDHEDSVIDENSKABELIGE FAKULTET



### EVIGT OPTIMISTISK

Jeg kan rigtig godt lide vores lab instructor **Erik Funder**. Han er evigt optimistisk. Når man kommer ind, er han superentusiastisk, og man kan mærke, at han virkelig vil have, at vi skal lære noget spændende. Og så bliver man meget mere interesseret og yder også det mere for det.

På et tidspunkt til en lektiecafé kom han over til os og råbte: "Ej, der sidder jo mine yndlingelever!" Det kan da godt være, han har sagt det til mange før, men man bliver glad alligevel.

KRIS SIKJÆR,  
1. SEMESTER PÅ BIOTEKNOLOGI,  
DET NATURVIDENSKABELIGE FAKULTET

# Yndlingslæreren underviser

**FAVORITTER** Nogle undervisere er mere populære. Yndlingslæreren er både fagligt kompetent og motive-

Af Rikke Carlsen

rc@adm.au.dk

De fleste har nok haft en yndlingslærer i deres tid som studerende – og sikkert af mange forskellige grunde. Men hvad betyder det egentlig for undervisningen og for den enkelte studerende, at læreren er populær?

Der kan ikke sættes to streger under et endegyldigt svar, men meget tyder på, at yndlingslærere er lig med bedre og mere motiverende undervisning for den enkelte studerende.

Per Fibæk Laursen er professor på Center for Grundskoleforskning, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, og han definerer først og fremmest pædagogik som videnskaben om undervisning, uddannelse og opdragelse.

Ifølge ham er der nogle simple grundprincipper, som gør undervisning god. Den skal være velstruktureret, med en rød tråd og klare mål. Underviseren skal have føling med de studerende og meget gerne have direkte dialog med dem. Desuden er et vigtigt parameter for universitetsunder-

visning, at den skal være intellektuelt stimulerende og styrke nysgerrigheden.

– God undervisning kan have mange forskellige former, og der er mange typer gode lærere. Men man kan generelt sige, at god undervisning er den, de studerende lærer meget af, siger Per Fibæk Laursen.

### Motivation er alfa omega

Til Aarhus Universitets årsfest modtog lektor Hans Kjeldsen fra Institut for Fysik og Astronomi Aarhus Universitets Jubilæumsfonds Pædagogiske Hæderspris for at være en engageret underviser. Og Hans Kjeldsen nikker genkendende til Per Fibæk Laursens grundprincipper om god undervisning.

– Jeg går meget op i, at der er en dialog i mine forelæsninger, så det ikke bare bliver oplæsning. God undervisning er en relation mellem en underviser og en studerende. Det må ikke blive envejskommunikation, for så har jeg jo heller ingen anelse om, hvorvidt de lærer noget og forstår stoffet, siger Hans Kjeldsen.

Lektoren fortæller, at undervis-



” Jeg  
venner  
studer  
jeg opl  
får en  
troligt

Hans Kjeldsen  
lektor, Institut  
Astronomi

Af uvisse årsager har et pudset æble altid været en traditionel gave til en favoritunderviser. En række studerende og ansatte ved Aarhus Universitet giver her på siderne et æble til deres



# erere gør god ning bedre



fotos: Lars Kruse | AU-foto

end andre.  
rende, siger professor.

ningen også har en betydning for ham, fordi han bliver holdt fagligt til ilden, hver gang noget skal formidles, og han elsker at undervise.

– Når jeg selv skal lære noget, så skal det være spændende, så min vigtigste rolle er at motivere de studerende. Det er mit omdrejningspunkt i undervisningen, siger Hans Kjeldsen.

Netop det med at motivere har en stærk indflydelse på de studerendes forhold til læreren, mener Per Fibæk Laursen.

– De mest populære undervisere er efter min erfaring ofte dem, som er fagligt inspirerende, siger han, og uddyber:

– Yndlingslæreren brænder for sit fag og for at få de studerende til at brænde for faget. Hvis man vil være en rigtig god lærer, skal man først og fremmest være fagligt kompetent og engageret i sit fag, men man skal også være engageret i at undervise og have med de studerende at gøre.

## Nørdet yndlingslærer

Hans Kjeldsen fik blandt andet den pædagogiske hæderspris, fordi han gang på gang får skyhøje karakterer af de studerende, når

de evaluerer hans undervisning. Otte ud af ti giver ham karakteren ”meget god”, så det er vist ikke helt ved siden af at kalde ham en populær lærer – og måske også nogens yndling.

– Jeg er ikke venner med mine studerende, men jeg oplever, at vi får en slags fortroligt forhold. Vi snakker ikke kun om helt konkrete ting i stoffet, men også om, hvordan den studerende vil hen med faget, siger Hans Kjeldsen.

– Det er sjovt at følge de studerendes udvikling og opdagelser og se, at de løbende smider usikkerheden af sig og bliver konkurrencedygtige videnskabsfolk.

Hans Kjeldsen havde ikke selv én yndlingslærer, da han studerede – han havde mange. Men det var ikke nødvendigvis dem, der lige som han selv fik høje evalueringer fra de studerende, han så mest op til.

– Det var ikke så vigtigt med den pædagogiske undervisning. Det var vigtigere, at underviseren var optaget af sit fag. Dem, der kunne finde på at gå ud ad et sidespor til en forelæsning på en lidt nørdet måde, motiverede mig, siger Hans Kjeldsen. ■



er ikke  
med mine  
ende, men  
ever, at vi  
slags for-  
forhold.

n,  
t for Fysik og

foto: iStockphoto.com

s yndlingslærer.

## KLÆDTE SIG UD

Min yndlingslærer var **Line Ramsing**. Hun underviste os i kulturforskelle, og jeg husker hende især for hendes personlige involvering. Hun brugte sig selv billedligt for at få os til at være interesserede og for at inddrage os. For eksempel kunne hun finde på at klæde sig ud for at vise en pointe.

Hun holdt undervisertalen til min dimission, hvor hun mødte op i en lang, sort jakkesætsjakke på scenen og skulle holde en højtidelig tale. Men da hun havde talt i nogle få minutter, sagde hun: ”Jeg gider egentlig ikke stå her og tale om noget kedeligt. Jeg vil hellere synge!”, og så smed hun jakken. Inden under havde hun en rød cocktailkjole på. Det var så sejt, og det er hendes måde at være på.

JULIE INGER GOODALL,  
FULDMÆGTIG, STUDIEVEJLEDNINGEN,  
HANDELSHØJSKOLEN



## MAN GLÆDER SIG TIL HANS TIMER

Min yndlingslærer er **Anders Foss**, som jeg blandt andet har til Studium Generale. Han er utrolig pædagogisk og bruger mange visuelle virkemidler i sin undervisning, for eksempel små sjove billeder på sine PowerPoints. Det gør, at man hele tiden bliver fanget af undervisningen. Og hvis man falder af, bliver man meget hurtigt koblet på igen.

Anders Foss er også god til at markere, at forelæsningen begynder – for eksempel ved at indlede undervisningen med et lille stykke klassisk musik, så vi ligesom kommer til stede og mentalt forberedes os på at lære noget. Nogle gange afslutter han undervisningen med et sjovt filmklip, som har relation til det, vi har lært. Man glæder sig virkelig til at komme til hans timer.

MAIKEN NORUP,  
1. SEMESTER PÅ MEDIEVIDENSKAB,  
DET HUMANISTISKE FAKULTET



## HAN VAR EN ØJENÅBNER

Min historielærer **Leo Tandrup** kunne engagere sig med liv og sjæl og inddrage sin egen person i undervisningen. Han lagde nogle helt anderledes – og ofte skæve – vinkler på stoffet.

Da jeg var færdig med at læse, tilbragte jeg over 20 år i gymnasieskolen, hvor jeg også underviste i historie. Når jeg forberedte mig på at skulle formidle vanskeligt stof, tænkte jeg mange gange på, hvordan Tandrup ville have grebet det an, fordi han i sin tid lærte os studerende at se stoffet på en helt anden måde. Han var virkelig en øjenåbner.

SUSANNE VORK SVENDSEN,  
OMRÅDELEDER, DET TEOLOGISKE STUDIEN/ØVNSSEKRETARIAT,  
DET TEOLOGISKE FAKULTET



## HUMOR UDEN KOMPROMIS

Min yndlingslærer er **Hans Jørgen Lundager Jensen**. Han har en helt udtømmelig viden og en evne til at kaste om sig med bibelcitatater, som var det en ren lyst for ham. Han er en fantastisk formidler og god til at drage paralleller mellem gammeltestamentlige fænomener og vores hverdag, for eksempel har han beskrevet en af byerne fra Bibelen som oldtidens svar på Sunny Beach. Han bruger humor i undervisningen uden at gå på kompromis med det faglige.

MATTHIAS SCHJØTZ,  
1. SEMESTER PÅ RELIGIONSVIDENSKAB,  
DET TEOLOGISKE FAKULTET





Foto: Rort Lova Poeske | AU-foto

Thy har haft besøg af en forskergruppe fra Det Teologiske Fakultet, der skulle kortlægge landsdelens religion.

Fra venstre ekspeditionsleder René Dybdal Pedersen, studerende Trine Bondo Mønster og Marie Hanne Isling Andersen og yderst til højre sognepræst Peder Sidelmann Kristensen.

# Tro i Thy

**FORSKNING** Indre Mission, buddhistiske piger fra Thailand og alternative behandlere. En ekspedition fra Aarhus Universitet kortlægger de religiøse aktiviteter i Thy.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Nogle gange kommer man så langt ud på landet, at det næsten bliver helt eksotisk. Sådan er det i Thy. Her er grønne marker, så langt øjet rækker. Her er uendeligt lange, snorlige veje. Og der er ikke et menneske at se i miles omkreds. Landsbyerne synes at opstå ud af ingenting. Pludselig er vejen omkranset af en flok huse med velholdte haver, et vognmandsfirma, et forsamlingshus og tre forladte butikker. Stadig ikke et menneske at se i miles omkreds.

Midt i den forblæste landsdel har en gruppe forskere og studerende fra Det Teologiske Fakultet slået sig ned på en lejrskole. I en uge vil lejrskolen fungere som hovedkvarter for en stor undersøgelse af det religiøse landskab i Thy, hvor studerende skal interviewe en lang række thyboer om deres tro. Selvom Thy stadig rimer mest på Indre Mission og kristendom,

findes der også mange andre religiøse udtryksformer i området.

– Helt grundlæggende er vi interesserede i, om globaliseringen også er slået igennem i et udkantsområde som Thy, siger ph.d. og ekspeditionsleder René Dybdal Pedersen.

## Fra Thylejren til Folkekirken

To bachelorstuderende, Trine Bondo Mønster og Marie Hanne Isling Andersen, forbereder sig på dagens første interview. I løbet af ugen når de vidt omkring. Fra Thylejren til Adventistkirken. Fra buddhister til katolikker. Fra værtshusgæster til en alternativ behandler, som læser i brandsår. Ja, brandsår. Når hun altså ikke lige passer børn i sin dagpleje. Men i dag gælder det en sognepræst fra Sjørring, den fjerdestørste by i Thy.

Vi sætter os ind i bilen og glider gennem det vindblæste landskab. Alle træer og buske har slagside mod øst. Det blæser altid, så de

kan lige så godt blive stående på den måde.

I Sjørring kirke fortæller et opslag i våbenhuset, at menighedsrådsmedlemmerne blandt andet hedder Ejner, Elly, Børge og Jytte. Sognepræst Peder Sidelmann Kristensen byder på saltstænger og æblemost og undskylder indledende, at han ikke er særlig rutineret i at blive interviewet.

## Studerende spiller vigtig rolle

Det særlige ved forskningsprojektet i Thy er, at de studerende spiller en meget vigtig rolle. De har været med i projektet helt fra begyndelsen.

– Det er fedt, at forskerne tager os seriøst i forskningsregi. Og så har det været rigtig godt at komme ud og lave noget i den virkelige verden frem for bare at sidde med bøgerne, siger Trine Bondo Mønster.

Hos præsten er de studerende nået gennem halvdelen af deres spørgsmål om bl.a. sognets sammensætning og kirkens aktiviteter. Vi er nu nået til et af de mere kontroversielle spørgsmål, nemlig hvordan præsten har det med kirkelig velsignelse af homoseksuelle.

– Det har ikke været aktuelt. Det ville nok støde nogle her i sognet, hvis jeg gjorde det. Men jeg tror, jeg ville gøre det. Men nogen kom og spurgte. Hvad angår decideret vielse – det har jeg ikke tænkt til ende endnu, siger Peder Sidelmann Kristensen og fortæl-

ler videre om thyboernes særlige mentalitet, forskellen på landmænd og fiskere og kampen for at få konfirmanderne til at høre efter.

” De havde nogle meget kontante holdninger. Muslimer er onde, og buddhister er gode.

Marie Hanne Isling Andersen, religionsvidenskabsstuderende

## Buddhister er gode

Det er ikke kun åbenlyst religiøse mennesker, de studerende skal interviewe. Derfor har nogle af de studerende også været på værtshus i Hanstholm med spørgeske-maer og diktafon under armen.

– Værtshusgæsterne kiggede godt nok en ekstra gang, da vi trådte ind ad døren en mandag eftermiddag kl. tre, siger Marie Hanne Isling Andersen.

På tomandshånd var værtshusgæsterne ikke meget for at lukke op for posen med personlig tro. Men da de studerende efterfølgende stillede sig op i baren og talte med flere ad gangen, kom munden på gлед.

– De havde nogle meget kontante holdninger. Muslimer er onde, og buddhister er gode. Det viste sig, at flere af dem var gift med thailandske kvinder, og at

de efterfølgende har skabt sig en religiøs identitet bestående af en blanding af buddhisme og kristendom, siger hun.

Indsamlingen af de mange interviews med thyboerne er i skrivende stund endnu ikke slut, og det er derfor for tidligt at konkludere noget om landsdelens religiøse sammensætning. Men indtil videre tyder noget på, at globaliseringen også er nået til Thy. ■

## EKSPEDITION UNDERSØGER RELIGION I THY

Fem forskere og femten bachelorstuderende fra Det Teologiske Fakultet på Aarhus Universitet undersøger religion i Thy i samarbejde med Thisted Museum og Universitetet i Agder, Norge.

Projektet omfatter blandt andet interviews med mere end 80 thyboer. Op til turen har de studerende forberedt sig gennem et undervisningsforløb, der blandt andet behandler Thys religiøse historie og metoder for feltarbejde. Resultaterne af ekspeditionen vil blive omsat til eksamensopgaver, forskningsarbejde og en udstilling på Thisted Museum.

Se mere om ekspeditionen på bloggen [teiothy.wordpress.com](http://teiothy.wordpress.com)

# Cand.mor

”Nogle gange har jeg følt, at andre tænker: Hvor seriøs er hun lige med sit studie, når hun føder det ene barn efter det andet?”

Ung, studerende – og forælder. Det er langt fra alle, der vælger den kombination. Men for Maija Strala hænger de tre ting uløseligt sammen.

Af Astrid Hellerup Madsen

ahm@adm.au.dk

– Man kan let komme til at føle sig lidt eksotisk som gravid i et akademisk miljø. Jeg har ikke direkte skullet forsvare min beslutning. Men nogle gange har jeg følt, at andre tænker: Hvor seriøs er hun lige med sit studie, når hun føder det ene barn efter det andet?, siger Maija Strala. Hun er 25 år og mor til to, snart tre børn. Og samtidig er hun i fuld gang med at skrive sin bacheloropgave i antropologi og østeuropæiske studier.

– Selvfølgelig er man forpligtet på en anden måde, når man har børn. Jeg kan ikke bare blive en time længere i fredagsbaren eller blive hængende, hvis gruppearbejdet trækker ud. Men på den anden side kan jeg som studerende i høj grad tilrettelægge min hverdag, så jeg kan komme til julehygge i vuggestuen eller tage en friferietid med børnene, hvis de trænger til det. Og det er en stor fordel.

## Topmotiveret efter barsel

Maija Strala har altid ønsket sig at blive ung mor. Hun havde ikke på forhånd bestemt, at det skulle være i studietiden, men af mange grunde passede det hele pludselig sammen på den måde.

– Jeg tog et års barsel med mit

første barn. Set i bakspejlet var det godt, for som ny mor er der mange ting, man skal lære, og det skal man bruge lang tid på. Men efter det år var jeg SÅ klar til at starte på studiet igen, griner Maija Strala og fortsætter:

– Jeg havde nærmest læst halvdelen af kompendiet til første undervisningsgang, fordi jeg havde savnet det så meget. Og sådan havde jeg bestemt ikke troet, jeg ville få det.

## Praktikplads vs. kolik

Maija Strala fortæller, at man kan føle, man sætter sit liv på standby i forhold til sin omgangskreds, når man går på barsel.

– Mine veninder fra studiet fortsatte jo som før. Men mine problemer var pludselig meget anderledes. Når vi mødtes på café, tænkte de på ting som manglende praktikpladser, mens jeg tænkte på strækmærker eller kolik.

Med en taknemlig mine fortæller Maija Strala om fordele og ulemper ved børn kombineret med et universitetsstudie.

– I forhold til at komme ud på arbejdsmarkedet er jeg godt stillet, fordi jeg har fået børn tidligt. Til gengæld har jeg så ikke haft tid til at tage relevant frivilligt arbejde. Men altså ... Nogle ting kan man bare ikke planlægge, slutter hun med et smil. ■



foto: Jesper Røis | AU-foto

## Gode råd:

### Maijas gode råd til andre forældre:

- Få dig en læseplads på universitetet. Her kan du arbejde uforstyrret, og du undgår mærkelige barnekruseduller i dine bøger.
- Vær ikke for genert: bed om hjælp. Fordi dine studiekammerater tit ikke selv har børn, har de overskud til at hjælpe dig med dine skøre unger og f.eks. gå en tur med barnevognen i uni-parken, mens du er til mundtlig eksamen.

# Få børn, når du har lyst

Din karriere skal ikke bestemme tidspunktet for, hvornår du får børn, lyder rådet fra studievejleder og fagforening.

Af Sanne Hyldgaard

shy@adm.au.dk

Du har hørt rygten. Selvom det er ulovligt, spekulerer kommende arbejdsgivere under jobsamtalen i, om du har fået de børn, du skal have. Men det er heller ikke nødvendigvis bedre karrieremæssigt at få børn under studietiden.

– Der er både fordele og ulemper ved at få børn, mens du studerer, og at vente, til du er ude på arbejdsmarkedet. Man kan ikke på den måde spekulere i, hvad der er bedst for ens karriere, siger Sarah Barfoed MacIntyre, som er studieadministrator ved Nordisk Institut. Hun vejleder studerende, der er gravide.

– Det er selvfølgelig en stor fordel at kunne tilrettelægge sin tid, som man kan som studerende. Det er meget nemmere at have små

børn, når du selv kan bestemme, hvornår på dagen du vil arbejde, siger hun.

Også hos fagforeningen DJØF, som især har økonomer og jurister som medlemmer, peger man på, at planlægningen er nemmere som studerende.

– Men der er en stor økonomisk fordel i at vente, til du er ude på arbejdsmarkedet frem for at være på SU, siger Helene Rafn, der arbejder som chefkonsulent i forhandlingsafdelingen hos DJØF.

## At lyve til samtalen

Spørgsmålet er dog, om arbejdspladserne kigger efter, om det biologiske ur tikker.

– Vores medlemmer, der søger ud i det offentlige eller i store private virksomheder, mærker ikke til det, for der er barsel ikke det store problem for virksomheden eller afdelingerne, siger Helene

Rafn fra DJØF.

– Men søger man ud i små virksomheder, kan det godt være noget, de kigger på, for der har det mærkbare konsekvenser at have en medarbejder på barsel. De må også godt spørge ind til det i samtalen. De må bare ikke tage det med i deres overvejelser. Det er det eneste tilfælde, hvor man godt må lyve og sige, at det ikke ligger i ens planer, for de kan ikke senere stille en til regnskab for det. Det er ulovligt, siger Helene Rafn.

## Et, to eller tre børn

Langt de fleste, der vælger at få børn under uddannelse, får ét barn sidst i uddannelsen.

– Jeg vil godt så tvivl om, hvorvidt det gør en forskel for en arbejdsgiver, at du har fået et barn. Du ligner jo stadig en, der skal have flere børn, medmindre du er en af de få, der når at få alle dine

børn under uddannelse, siger studieadministrator Sarah Barfoed MacIntyre.

Dermed siger hun også, at man ikke kan planlægge, hvad en arbejdsgiver vil kigge efter. Dit biologiske ur gør ikke nødvendigvis en forskel for, om du får jobbet eller ej.

## ”Børn skal man planlægge efter sit privatliv og ikke efter sin karriere.

Sarah Barfoed MacIntyre, studieadministrator, Nordisk Institut

– Konklusionen er helt klart, at man ikke kan sige, at det ene er bedre end det andet. Børn skal man planlægge efter sit privatliv og ikke efter sin karriere, slår Sarah Barfoed MacIntyre fast. ■

## OVERVEJER DU AT FÅ BØRN UNDER STUDIET?

• Tjek SU-styrelsens hjemmeside for nærmere info om økonomi: [www.su.dk/SaerligStoette/foraeldre/dufaarbarn/vu/Sider/default.aspx](http://www.su.dk/SaerligStoette/foraeldre/dufaarbarn/vu/Sider/default.aspx)

• Husk at orientere dig hos din studievejleder for at planlægge uddannelsesforløbet, når du er blevet gravid.

• Kan du planlægge det, er det bedste tidspunkt at gå på barsel imellem semestrene.

• Barsel lige efter afleveret speciale giver god tid til jobsøgning og ser ikke ud som ledighed for den kommende arbejdsgiver.

# VALGDEBAT

UNivers gør plads til debatten op til universitetsvalget. Har du et synspunkt eller en kommentar om valget, så send en mail til [univers@au.dk](mailto:univers@au.dk). Se deadlines for debatindlæg på [www.au.dk/univers/deadline](http://www.au.dk/univers/deadline)

## En opfordring til samarbejde

### Universitetsvalg

Af Thea P. Frederiksen  
Formand for Studenterrådet, stud.mag. idéhistorie

**H**vad er vi som studerende bedst tjent med: Skænderier eller handling? Fragmentering eller samarbejde?

Der bliver for tiden sagt mangt og meget om Studenterrådet. Det kommer hovedsageligt fra de partipolitiske foreninger Frit Forum (Socialdemokratiske Studerende) og Konservative Studerende. De to foreninger har genfundet deres engagement i studenterpolitik – formentlig med det forestående bestyrelsesvalg som drivkraft. Utraditionelt har de to foreninger indgået valgforbund med hinanden og Liberale Studerende.

Det eneste, det partipolitiske valgforbund kan blive enige om, er dog, at de vil have et studenterparlament. Men et sådant findes på AU i forvejen, nemlig i form af Studenterrådets Fællesråd. Fra 1932 til engang i 90'erne var Studenterrådets Fællesråd det sted, hvor slaget stod mellem forskellige lister, f.eks. Studenterfronten, Kommunistiske Studerende, Frit Forum og de borgerlige Moderate Studerende. Ikke alle listerne eksisterer længere, de fleste er i løbet af de sidste tyve år gået over til at organisere sig som fagråd på de enkelte studier. Frit Forum, Konservative Studerende og Liberale Studerende har derimod meldt sig helt ud.

Studenterrådets Fællesråd er i dag velfungerende. Repræsentanterne i Fællesrådet

er primært valgt gennem fagrådene på de enkelte fag, institutter eller fakulteter. Mandatfordelingen er baseret på antal studerende på de enkelte områder. I alt sidder der 33 studerende i Fællesrådet. Fællesrådet er handlekraftigt, fordi medlemmer kommer fra hele AU og derfor kan bidrage med store mængder viden og erfaring fra arbejde i fagråd og udvalg, studienævn og akademiske råd.

Derfor er det ærgerligt, at de partipolitiske foreninger vælger at smide om sig med fordomme om Studenterrådet. Det hindrer en god og væsentlig dialog om, hvordan vi som studerende er bedst stillet.

Vi er til enhver tid parate til at modtage konstruktiv kritik og indgå i dialog og samarbejde om, hvordan vi som studerende bedst er tjent med at organisere os.

Studenterrådet kommer derfor med en indbydelse og en opfordring. Lad os sætte os sammen og kigge på, hvordan vi kan samarbejde i et studenterparlament, hvis form vi alle er tilfredse med. Det væsentlige spørgsmål i denne dialog må være, hvordan vi sammen, på tværs af partipolitiske, studiemæssige og alverdens andre skel, kan kæmpe for de studerende – i stedet for mod hinanden.

## Hvem skændes?

### Svar

Af Christian Rabjerg Madsen  
Spidskandidat for Frit Forum

**H**vad tjener de studerende bedst: skænderier eller handling?, spørges der retorisk i Studenterrådets (SR) indlæg "En opfordring til samarbejde". Lad mig starte med at påstå, at man har været ene om magten og æren i meget lang tid, når man kalder en god politisk debat for et skænderi. Skænderi er noget, man har med kæresteren eller sin hund. Den gode politiske debat derimod gør os ikke til uvenner. Tværtimod skaber uenighed og debat både liv og resultater for de studerende.

Netop debat er kernen i vores ønske om et studenterparlament. Derfor glæder det mig, at SR nu (måske?) er villig til at se på, hvordan vi kan få det indrettet og dermed få bredt debatten ud til de studerende og få hævet stemmeprocenten. For vi har ikke et studenterparlament i øjeblikket, og lad mig slå fast: Frit Forum vil ikke melde sig ind i SR og dermed blive en af jeres interne lister. Den holdning tror jeg i øvrigt, vi deler med alle de politiske lister.

Det bedste argument for et studenterparlament, hvor bestyrelsens dagsorden og de studerendes ønsker debatteres, er, at der i bestyrelsen træffes politiske beslutninger. F.eks. beslutninger om ligestilling eller brugerbetaling på universitetet. De studerendes holdning til disse spørgsmål afgøres ikke af, hvilket fag de læser, men af deres politiske overbevisning. Derfor duer SR's fagorganisering ikke.

Dertil kommer, at SR's Fællesråd slet ikke er velfungerende. Kigger man på SR's egen hjemmeside, kan man i referaterne fra fællesrådsmøderne se, at deltagelsen til møderne langt fra er imponerende. Faktisk var Fællesrådet ved fem møder i streg i perioden fra september 2009 til februar 2010 end ikke beslutningsdygtige pga. for få fremmødte. At kalde det velfungerende er simpelthen at sætte barren for lavt.

Tillad mig at afslutte dette korte indlæg med endnu en kommentar om debatkultur. Det er dårlig stil, når Studenterrådets formand Thea P. Frederiksen i SR's indlæg skriver, at de politiske lister "smider om sig med fordomme om SR" uden at kunne nævne et eneste eksempel. Derudover kalder formanden Frit Forum for en partipolitisk liste – det er forkert. Frit Forum driver ikke partipolitik, men vi er ærlige omkring, at vi er venstreorienterede. Men bare rolig, SR, jeg bærer ikke nag, og jeg tilskriver ikke SR skumle bagtanker. Jeg må blot konstatere, at SR tilsyneladende ikke er vant til en levende debat. Det håber jeg, at vi i fællesskab kan få rådet bod på.

## Valg på Aarhus Universitet 22.-25. november 2010

**UNIVERSITETSVALG** For studerende på Aarhus Universitet er der valg til bestyrelsen, akademisk råd, ph.d.-udvalg og studienævn. For det videnskabelige personale er der valg til ph.d.-udvalget på de fleste hovedområder. Hvor, kan man orientere sig om på [www.au.dk/valg](http://www.au.dk/valg).

**AFVIKLING** Valget afvikles elektronisk. For at kunne stemme skal du være **registreret i AU's selvbetjening**, da din adgangskode til valgsystemet er den samme som til selvbetjeningen. Kan du ikke huske din kode til selvbetjeningen, eller har du ikke benyttet selvbetjeningen før, kan du finde en vejledning på [www.au.dk/valg](http://www.au.dk/valg), eller du kan kontakte Valgsekretariatet.

**ELEKTRONISK** Selve afstemningen foregår elektronisk fra [www.au.dk/valg](http://www.au.dk/valg). Du kan stemme fra en hvilken som helst computer med internetopkobling på et hvilket som helst tidspunkt i afstemningsperioden. Afstemningsperioden løber fra mandag den 22. november kl. 9 til torsdag den 25. november kl. 16.

**MANUELT** Det vil være muligt at **stemme på papir** i Informationscentret, Fredrik Nielsens Vej 5, 8000 Århus C torsdag den 25. november i tidsrummet 12 til 16.



# VALGDEBAT

UNivers gør plads til debatten op til universitetsvalget. Har du et synspunkt eller en kommentar om valget, så send en mail til [univers@au.dk](mailto:univers@au.dk). Se deadlines for debatindlæg på [www.au.dk/univers/deadline](http://www.au.dk/univers/deadline)



## MØD UNIVERSITETS NYE LEDELSE

**Studenterrådet og rektoratet inviterer de studerende til et åbent møde med universitetets nye ledelse.**

Den 1. november tiltrådte fire nye dekaner, og fra årsskiftet kommer de til at stå i spidsen for de fire nye hovedområder på Aarhus Universitet.

For at give de studerende mulighed for at hilse på den nye ledelse arrangerer Studenterrådet i samarbejde med rektoratet et åbent møde den **15. november kl. 12 til 13.30 i Studenternes Hus, mødelokale 2.**

## Humaniora – The Faculty of diversity!

### Universitetsvalg

Af Damian A. Goldberg  
På vegne af HUMrådet, Aarhus Universitet

Endnu et semester lakker mod enden – og vi vil uundgåeligt stå over for de samme vante udfordringer, som de foregående semestre. Der er dog noget, som føles anderledes denne gang. Selvom man ikke kan sætte ord på det, eller pege på noget konkret, så kan man alligevel mærke forandringen. Her tænker jeg ikke kun på universitetets Faglige Udviklingsproces, men også på mere fakultetsnære forandringsprocesser.

Humaniora er mangfoldig par excellence. Det er stedet hvor diversitet udforskes, dyrkes og styrkes. I dag består fakultetet af syv institutter, og tilbyder ekspertise i alt fra Arkæologi til Digital design. Diversitet er Humanioras varemærke og har været det siden 1928, men på det seneste har vi set en vending, fra universitetsledelsens side, hen mod en endnu bredere, tværfaglig profil for de studerende. Og med disse nye tiltag kan man frygte, at tværfagligheden sker på bekostning af den stærke enkeltfaglighed.

I efteråret 2011 udbydes de første HUM-fag. Her skal 3. semesters bachelorstuderende vælge sig ind på tværhumanistiske valgfagsudbud, hvormed de får mulighed for at tilegne sig viden inden for et endnu ukendt fagområde. Blot ét år senere (på 5. og 6. semester) bliver de selvsamme studerende bedt om at vælge BA-tilvalg, som igen skal ligge på et andet fagområde end kernefaget.

Herefter kan de studerende enten vende tilbage til kernefaget, eller forsætte på KA-tilvalg. Efter endnu to semestre (i alt to år)

på tilvalgsfag vender de studerende tilbage til kernefaget for at specialisere sig. Men tværfagligheden slutter ikke her.

På 3. semester skal de kandidatstuderende vælge et tværhumanistisk profilfag, som skal styrke deres erhvervsprofil og sikre deres tværfaglige kompetencer. Herefter skal de studerende bruge det sidste semester på speciale, på et kernefag som de ikke har haft fast tilknytning i over to år.

De studerende bliver uddannet inden for specifikke fagområder og får mulighed for at kalde sig cand.mag.xx, men realiteten er, at de studerende har været tilknyttet andre fagområder i seks ud af ti semestre. Der ligger derfor en markant udfordring i at fastholde en kernefaglighed hos de studerende, på trods af at tværfagligheden fylder mest. Derfor er det bl.a. vigtigt, at man engagerer sig i studierne faglige og sociale miljøer, og udnytter de muligheder som de sociale- og studenterpolitiske organisationer stiller til rådighed. Og at man støtter foreningerne og organisationerne og dermed sikrer et tilhørsforhold til kernefagene og universitetet som sådan.

Med venlig hilsen  
HUMrådet, Aarhus Universitet.

## Nemudveksling.dk

### Internationalisering

Af Christian Rabjerg Madsen  
Spidskandidat for Frit Forum

**AU** vil gerne være et internationalt universitet. Men bureaukratiet står i vejen. AU skal væk fra de flotte skåltaler og gøre det nemmere at komme på udveksling. Frit Forum Århus vil arbejde for, at Aarhus Universitet giver studerende muligheder. De studerende ved AU skal have bedre mulighed for at drage ud i verden, og de studerende fra den tredje verden skal gives mulighed for at studere ved AU.

Hvis man som studerende vil på udveksling, bliver man mødt af et hav af skemaer, vejledninger og hjemmesider. Bl.a. derfor tog færre end 1 ud af 30 på studieophold i udlandet i studieåret 2008-2009.

Derfor vil Frit Forum Århus arbejde for:

- at de studerende får én netindgang til udlandsophold, uanset om det drejer sig om praktik, optagelse på et udenlandsk studie eller ønsket om at arrangere en interessant studietur.
- at det internationale kontor styrkes, så det får kapaciteten til at have en mere aktiv rolle med at orientere førsteårsstuderende om deres muligheder.
- at Aarhus Universitet udvider antallet af udvekslingsaftaler med internationale universiteter og laver aftaler med store internationale firmaer, NGO'er og offentlige institutioner i udlandet om praktikpladser.

### Fra "brain drain" til "brain gain"

Der går meget få studerende fra den tredje

verden på AU. Det er ikke godt nok. AU skal tage et ansvar til gavn for studiemiljøet på campus og den tredje verden. Hvis studerende uden for EU skal læse i Danmark, har VKO-regeringen bestemt, at de skal stille en bankgaranti på 100.000 kroner – vanskeligt for de fleste studerende fra tredjeverdenslande!

Derfor vil Frit Forum Århus i bestyrelsen arbejde for:

- at kravene for studerende, der ikke er EU-borgere, lempes på nationalt niveau ved at få rektor til at rejse sagen over for ministeren.
- at AU selv er mere opsøgende i arbejdet for at få udvekslingsaftaler med universiteter i tredjeverdenslande, der giver de studerende fra disse universiteter mulighed for at studere ved AU.
- at AU stiller garanti, så der oprettes en lånemulighed for studerende fra tredjeverdenslande, der ikke har de fornødne ressourcer til at leve op til regeringens krav.

I Norge har de allerede etableret en lignende model på landsplan, kaldet NUFU-programmet. Det bygger på et samarbejde med tredjeverdens-universiteter – primært syd for Sahara – og har resulteret i hundredvis af kandidater og ph.d'er på højt internationalt niveau, som i dag medvirker til at skabe demokratiforståelse i deres hjemlande.



foto: Rort Lavo Poaske | AU-foto

# Alle har vaskebræt som Burhan G

## FRIT EN FORSKER

Udnyt den store hjernemasse på Aarhus Universitet. Har du en idé til Frit en forsker, så send en mail til redaktionen på [univers@au.dk](mailto:univers@au.dk)

Af Sanne Hyldgaard

[shy@adm.au.dk](mailto:shy@adm.au.dk)

### Spørgsmål:

Hvordan har Burhan G og Nik & Jay fået de kroppe, de viser frem i deres nyeste musikvideo?

Anne Mathiasen,  
7. semester,  
Nordisk sprog og Litteratur

### Svar:

Det korte svar er hård træning, korrekt kost og tilstrækkelig søvn og hvile. Der er tale om en mesomorphisk kropstype, det vil sige en veltrænet krop med en lav fedtprocent, der medfører, at musklerne fremstår tydeligt markerede. Men musklerne er ikke for store, som vi for eksempel kender det fra konkurrerende bodybuildere.

Det er også værd at bemærke den visuelle stil, der anvendes i videoen. De sort/hvide nuancer og lysindfald fra oven frembringer skygger, som nok bidrager til, at musklerne fremstår større og mere markeret. Det er den samme effekt, som bodybuildere gør brug af, når de anvender diverse cremer ved konkurrencer, som farver

deres hud mørkere. Om der endvidere er anvendt andre former for billedmanipulation i videoen, ved jeg ikke.

Hvordan har de trænet, og hvad har de spist?

For at opnå denne kropsform har de tre sangere brugt meget tid på at træne, hvilket Burhan G vist også udtalte på tv i forbindelse med lanceringen af deres video. De har været i træningscentret mange gange i løbet af ugen (fem til seks gange, muligvis med flere træninger pr. dag), og det har givetvis også taget nogle måneder at opnå denne form.

Jeg vil gætte på, at de har styrketrænet, altså løftet håndvægte, for at træne de store muskelgrupper på overkroppen. Her taler vi om brystmusklerne, ryggen, skuldrene og armene. Derudover har de også brugt tid på at konditionstræne ved eksempelvis løb og kondicykling.

For at musklerne fremstår så tydeligt, som de gør, skal fedtprocenten på kroppen bringes ned. Vi har jo alle en "six pack" eller et

"vaskebræt" af mavemuskler, det kræver "bare", at man taber sig tilstrækkeligt, før denne muskelgruppe bliver så tydelig, som den er hos de tre sangere. Kroppens andel af fedt nedbringes ved at forbrænde den energi, som optages via kosten, samtidigt med at energiindtaget fra kosten reduceres.

Kort sagt: masser af træning og en effektiv slankekur.

Desuden indgår protein i opbygningen af muskler, hvorfor det er

en fordel at spise mad, som indeholder protein. Kylling tilberedt med et minimum af fedt kunne være et godt bud, hvilket også betragtes som bodybuilders foretrukne spise.

Endelig er det vigtigt, at man sørger for at hvile sig og få rigeligt

søvn. Restitution, og dermed tid til, at musklerne kan genopbygges efter en hård træning, er meget vigtig. ■

Andreas Kimergård,  
ph.d.-studerende ved  
Institut for Idræt



## STUDI DAGBOG

# Frustrationer før festen!

Torsdag den 28. oktober havde Ungdomsnetværket i Folkekirkens Nødhjælp dømt støttekoncert på spillestedet V58 til fordel for Pakistan. Jakob Løkke var en af arrangørerne.

V58 FOR PAKISTAN



Jakob Løkke,  
studerer psykologi på 5. sem.,  
frivillig i Ungdomsnetværket i  
Folkekirkens Nødhjælp

**MANDAG** Endelig hjemme efter en travl dag på studiet. Klokken har for længst passeret aftensmadstid, hvilket jeg konstant mindes om af en mindre koranoplæsning fra maven. Men der er ikke tid til det store måltid, da jeg om lidt får besøg af Signe, som er med til at arrangere torsdagens støttekoncert. Jeg når akkurat et bad, før det ringer på døren. Dagens primære opgave er at lave flyers og plakater, som skal skabe opmærksomhed om arrangementet på V58. Men bedst som vi er i gang, kokser min computer. Skærmen flimrer, og netforbindelsen er mere ustabil end Lene Espersens bortforklaringer af diverse finansskandaler. Det lykkes dog til sidst at få trykt det hele.

**TIRSDAG** Da jeg om eftermiddagen går og deler flyers ud på Strøget, ringer den musikansvarlige fra V58 for at høre, hvornår de forskellige bands kan komme til lydprøve. Jeg skynder mig at fatte knoglen og ringer til Kasper (bandmedlem i Ernest Blackwell). Han er til koncert i København og er nogenlunde lige så forvirret som jeg. Efter at have snakket forbi hinanden de første par minutter bliver vi enige om, hvornår han skal møde op på selve koncertdagen til lydprøve. Og efter en halv times tid er aftalerne med de fem bands på plads.

**ONSDAG** Selvom dagene er booket op med både undervisning, møder i Folkekirkens Nødhjælp, udvalgsmøder og årets juleevy på studiet, er morgendagens støttekoncert i højsædet. En del aftaler er endnu ikke helt på plads med spillestedet, og jeg har svært ved at få overblik over alle detaljer. Hvilke lokaler vi har til rådighed, hvornår vi kan møde op, og hvilke opgaver vi har på selve aftenen. Hvordan ser det endegyldige program ud, og hvem står for rengøringen efter arrangementet? Men ok - siden hvornår er musikarrangementer nogen-sinde gået efter planen?

**TORS DAG** Endelig oprinder dagen for koncerten, som vi har planlagt i mere end to måneder. Når lige at standse op og undre mig over, hvordan jeg er endt som medansvarlig for afvikling af koncerten. Men får ikke mange sekunder til at tænke, for snart åbner dørene, og alt skal gøres klar inden. De første gæster ankommer på slaget. Det er to kendte ansigter fra studiet, så aftenen tegner godt, og jeg kan mærke, at mit eget humør og optimismen er helt i top. De fem frivillige bands er superfede, og jeg udnytter min chance for at nyde musikken og tale med flere af gæsterne. Man skulle næsten tro, det var fredag med sådan en stemning!

**FREDAG** Da jeg slår øjnene op, er det med et stort smil på læben, og jeg kan næsten ikke få armene ned, da jeg hører, hvor indbringende gårsdagens event blev. Antallet af gæster oversteg langt, hvad vi havde turdet håbe på - og det betyder, at vi kan sende flere penge til Pakistan, end vi havde regnet med. Derudover lod det også til, at publikum hyggede max. Jeg erindrer nogle uoverensstemmelser mellem barchefen, lydmanden og mig, men erkender dog, at jeg ikke helt overholdt tidsrammen. Skideballen må jeg bare tage med oprejst pande, for jeg synes uden tvivl, aftenen var det hele værd!

## New fund to generate more international activities

Studenterhus Århus has just concluded the first round of applications to a new fund which provides financial support for international students wishing to organise social activities for their fellow students.

No money has yet been allocated to any of the 10-15 projects for which applications have been submitted, but as soon as this happens the projects selected will be posted on the Studenterhus homepage. The next deadline for applications is 15 February, and the people behind the fund say that any international students interested in obtaining funding for their ideas are welcome to put their thinking caps on. For more information please see [www.studenterhusaarhus.dk](http://www.studenterhusaarhus.dk) (choose English).

## The International Centre is moving

The International Centre is moving. From 15 November it will be based in building 1650, Høegh-Guldbergs Gade 4, 8000 Aarhus C. Everyone is welcome to visit the International Centre in its new home.

Read more at: [www.au.dk/en/facultiesdepartmentsetc/index/internationalcentre](http://www.au.dk/en/facultiesdepartmentsetc/index/internationalcentre)



photo: Jesper Rais | AU-foto

# Education Economics

**EDUCATION** As financial concerns about higher education spread around the globe, Denmark remains largely insulated.

By David Vranicar  
univ@au.dk

**H**uge grant reductions in Italy. Staggering costs and crippling loans in the United States. A perceived influence of private interests at universities in Germany. The specific issues are as different as the languages. Aided by Web-based groups like the International Student Movement (ISM), the economics of education is flowering into a collaborative, worldwide issue. Students have long voiced grievances about education, but thanks to the Internet – not to mention the current economic malaise – the voices are growing louder and more coordinated.

But even so, Danish is one language that isn't heard as often as many others. While groups like the ISM provide a platform for concerned students from the U.S. to Italy, Indonesia to Germany, Denmark remains largely insulated from many of the ails afflicting other nations.

### Students unite

With involvement that spans the globe, the International Student Movement has emerged as one of the Web's eminent gathering places for the cause of higher-education reform.

According to Mo Schmidt, who promotes and organises various initiatives for the group, the ISM has had participants from no less than 60 countries.

Different groups from around the world tout different ideas – such as reducing the amount of tuition or ousting private interests from the university system – but the main themes of the ISM and many other student groups revolve around the economy.

“The problem itself is actually structural; it's a problem of the economic system,” says Schmidt, a student at Marburg University in Germany. “And what we can observe around the world are just symptoms of this economic system.”

### Global grievances

Angelo Nicolosi has seen the symptoms. A native of Italy, he came to Aarhus in 2008 as an undergraduate exchange student. He quickly became enamoured with Denmark's education system – especially when he compared it to Italy.

“(Attending university) is a huge problem in Italy,” says Nicolosi, who is still at AU getting a Master's in computer science. “On the one hand they are cutting funding for universities, on the other hand they are modifying the rules to

permit universities to become private institutions. The only way universities can survive is to become private, so they are really destroying the public university system.”

“The only way universities can survive is to become private, so they are really destroying the public university system.”

Angelo Nicolosi,  
international student at  
Aarhus University

Nicolosi, who himself became involved with the ISM two years ago, mentions recent reductions that axed 90 percent of Italy's grant funding: “Already it was difficult to get a grant, and now you have 90 percent less chance of getting one. It will be crazy.”

In Germany, the increased “commercialisation of education” has frustrated students like Schmidt. He points to Goethe University in Frankfurt/Main, where he worries that private financial support of professors and departments could shape the interests of the university.

“The university itself is supposed to be a public institution,” Schmidt says, “but the influence of the business community is rising.”

This type of angst can also

be found in the United States. A 2008 graduate of a university in Connecticut, Wes Strong has been involved with the ISM and numerous other education reform initiatives. He fears that rises in tuition costs – which can run upwards of DKK 200,000 per year – will make higher education inaccessible to millions of students.

“It drastically reduces the amount of access people have to education,” says Strong. “Particularly for people who come from low-income or working families – it has the effect of making education so costly that certain people just can't afford to go. So in that sense it's really pricing a lot of people out of the prospect of ever attending higher education.”

Such concerns have helped fuel the “Global Wave of Action.” Promoted by the ISM, the Global Wave of Action is a two-month series of events that culminates at the end of November. It boasts participants from four continents and numerous countries.

But not Denmark.

### 'Denmark not the same

In many ways, the Danish university system is insulated from the issues that afflict students in other parts of the world. All Danish universities are entirely public and funded by the government;

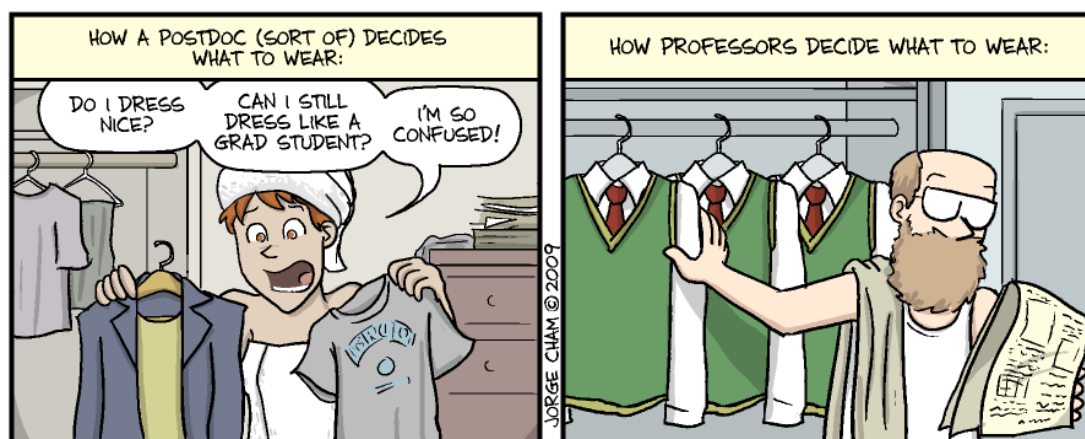
there are no tuition fees for Danes. What's more, every Danish student receives a monthly grant of roughly DKK 5,000.

“Of course we are very much aware of the state of higher education in Europe and around the world,” says Lena Scotte, Vice President of the National Union of Students in Denmark. “In more and more countries, the tuition fees are higher than ever before. And of course in comparison we are quite lucky in Denmark.”

Thea Puggaard Fredericksen, the Aarhus University Student Council Chairperson, says that not everything is perfect: there are politicians who insist on reforming the system, and despite free tuition, cuts have already been made in certain university departments.

Still, she says that Danish students know and appreciate the way their education works.

“Basically society encourages us to go to school because there is an agreement that students and young people in general need to get an education,” she says. “I think most students feel pretty good. I think a lot of Danes feel privileged. I think we are aware that the situation in Denmark is somewhat different from the situation in the rest of the world – in a good way.” ■



WWW.PHDCOMICS.COM

### NEW COMIC STRIP ABOUT UNIVERSITY LIFE

Jorge Cham has a PhD in mechanical engineering, specialising in robots, and he is a former research professor at the California Institute of Technology. He is also world famous for his comic strip about university life.

Each month 4.5 million people visit his homepage to read “Piled Higher and Deeper”, as the comic strip is called.

Read more about Jorge Cham and his strips at [www.phdcomics.com](http://www.phdcomics.com)





AARHUS UNIVERSITET

**"Det er simpelt hen dybt pinligt ..."**

Læs om videnskabsministeren og gruppeeksamen på side 1

# UNIVERS

## STUDENTER SIDERNE

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ STUDIELIV ■ DEBAT ■ UNIVERSITETSVALG 2010 ■ FRIT EN FORSKER ■ OG MEGET, MEGET MERE ...



foto: Jesper Røis | AU-foto

## CAND. MOR

Maija Strala er studerende og venter sit tredje barn.  
Læs mere i temæt > **SIDE 11**

### EDUCATION ECONOMICS

AS FINANCIAL CONCERNS ABOUT HIGHER EDUCATION SPREAD AROUND THE GLOBE, DENMARK REMAINS LARGELY INSULATED FROM MANY OF THE AILS AFFLICTING OTHER NATIONS.  
READ MORE > PAGE 15

### IVRIG DEBAT OM VALG

OM FJORTEN DAGE BLIVER UNIVERSITETSVALG 2010 SKUDT I GANG. UNIVERS HAR OGSÅ DENNE GANG SAT GOD PLADS AF TIL VALGDEBATTEN.  
LÆS MERE > SIDE 12-13

### TRO I THY

EN FORSKERGRUPPE FRA DET TEOLOGISKE FAKULTET SLOG LEJR I THY FOR AT KORTLÆGGE LANDSDELENS MANGFOLDIGE RELIGIØSE LANDSKAB.  
LÆS MERE > SIDE 12

### MIN YNDLINGSLÆRER

DE FLESTE HAR HAFT EN LÆRER, SOM BETØD NOGET SÆRLIGT FOR DEM. UNIVERS HAR TALT MED EN RÆKKE AU-STUDERENDE OG OG AU-ANSATTE OM DERES FAVORITLÆRER.  
LÆS MERE > SIDE 8-9

LÆS  
OGSÅ  
I DETTE  
NUMMER